

Proeve van een (schema) gemeenteprogram der Anti-revolutionaire Partij

De Antirevolutionaire Partij bezit geen algemeen gemeenteprogram. Een proeve van een gemeenteprogram, bedoeld als basis voor de programma's der kiesvereeningen, is ontworpen door Mr. J. W. Noteboom, adjunct-directeur der Kuyperstichting, redacteur-secretaris van het orgaan dezer stichting „Antirevolutionaire Staatskunde”, leider van de adviezenrubriek „Vraag en Antwoord” in dit orgaan. Deze proeve is als bijlage I gepubliceerd in het werk „Antirevolutionaire Gemeentepolitiek” door Mr. J. W. Noteboom, met een woord vooraf van H. Colijn, uitgave van J. H. Kok te Kampen, 1928.

1. ALGEMEEN.

De Antirevolutionaire Partij, ook op het terrein der Gemeentepolitiek belijdend de eeuwige beginselen, die in Gods woord zijn geopenbaard, erkent, dat het gezag van de gemeentelijke Overheid uit God is en dat diensvolgens deze Overheid, als dienaar van Gods, is geroepen tot verheerlijking van Zijnen Naam en is gebonden aan Zijne ordinantiën.

2. GEBED IN DEN GEMEENTERAAD.

Zij is van oordeel, dat de vergaderingen van den Raad der gemeente met gebed behooren te worden geopend.

3. MISBRUIKEN VAN GODS NAAM.

Het misbruiken van Gods naam worde van gemeentewege bestreden.

4. ZONDAGSRUST.

Op publiek terrein en bij de uitoefening van den gemeentelijken dienst worde de Zondagsrust bevorderd en geweerd, wat de heiliging van den Zondag belemmert.

5. GEMEENTELIJKE ZELFSTANDIGHEID.

De gemeentelijke Overheid wake voor de handhaving der zelfstandigheid van de gemeente. Tot saamwerking met andere gemeenten om nuttige instellingen of werken mogelijk te maken, worde zij steeds bereid gevonden.

6. PUBLIEKE EERBAARHEID.

De gemeentelijke Overheid werke mede, of neme het initiatief tot het treffen van maatregelen ter bevordering van de publieke eerbaarheid.

7. ONDERWIJS.

Zij drage zorg voor goed onderwijs, voor zoover het particulier initiatief, noch het Rijk daarin voorzien.

Zij wake er voor, dat het gemeentelijk onderwijs niet misbruikt worde tot propaganda van tegen den godsdienst of het gezag gerichte begrippen, noch de school als middel tot ontwrichting van het gezinsleven.

Naast het lager onderwijs worde het gymna-

siaal, middelbaar, vak- en voorbereidend lager onderwijs bevorderd, waarbij de voorrang worde gelaten en, zoo mogelijk, steun worde verleend aan het particulier initiatief. Wordt dit onderwijs door de gemeente zelve ter hand genomen, dan worde bij elk onderdeel van het onderwijs gestreefd naar financieele gelijkstelling van het onderwijs, ontstaan uit particulier initiatief en het van overheidswege gegeven onderwijs.

8. GEMEENTEBEDRIJVEN.

Indien het particulier initiatief te kort schiet en het belang van de geheele bevolking zulks wenschelijk maakt, voere de gemeente in eigen beheer hare werkzaamheden uit en exploiteere de bedrijven van monopolistisch karakter.

Bij het exploiteeren van bedrijven door de gemeente sta het maken van winst niet op den voorgrond, maar wel het dekken der kosten met de noodige afschrijvingen, benevens eene evenredige bijdrage in de algemeene kosten van bestuur.

9. ARBEID.

Met betrekking tot den arbeid worde de volgende gedragslijn gevolgd:

- a. Als werkgeefster drage de gemeente zorg, dat de arbeidsvoorwaarden voor hare ambtenaren en werklieden dezen in staat stellen hun roeping op geestelijk en stoffelijk gebied, ook jegens hun gezin, te vervullen.

Regelen worden vastgesteld ter verzekering van de rechtspositie van het personeel in gemeentedienst.

Ook bij aanbestedingen of het verleenen van

concessies zie het gemeentebestuur nauwlettend toe op de arbeidsvoorwaarden van het personeel, dat in dienst van particuliere personen of instellingen werk voor of onder goedkeuring der gemeente verricht.

Zorg worde gedragen voor een goede loon- en salarisregeling, waarbij met name rekening worde gehouden met den omvang van het wettig gezin.

- b. Onvrijwillige werkloosheid en de geldelijke gevolgen daarvan worden onder meer bestreden:
1. door werkverschaffing, hetzij door de gemeente, hetzij door particuliere vereenigen, door de gemeente te subsidieeren;
 2. door steun aan verzekering tegen werkloosheid;
 3. door arbeidsbemiddeling en toepassing der landarbeiderswet.
- c. Er worde toegezien op de uren van winkelsluiting in de gemeenten en — desnoodig — een sluitingsuur voorgeschreven.

10. GRONDPOLITIEK.

De gemeente zorge tijdig in het bezit te komen van de gronden, welke voor uitbreiding van aanleg en bebouwing zullen kunnen dienen. Gronden in het bezit der gemeente worden onder redelijke voorwaarden verkocht of in erfpacht uitgegeven, naardat het gemeentebelang of de belangen der volkshuisvesting, handel en nijverheid of andere redenen zulks wenschelijk maken.

11. VOLKSGEZONDHEID.

De gemeentelijke Overheid behartige de belangen der volksgezondheid en streve naar goede

hygiënische toestanden. Zij zorge, voor zoover het particulier initiatief in gebreke blijft, voor goede volkshuisvesting.

12. FINANCIËN.

Zorg worde gedragen voor een zuinig beheer der financiën.

Inzake de z.g. kapitaalsuitgaven worde gestreefd naar een billijke verdeling van de lasten tusschen het tegenwoordige en toekomstig geslacht.

Subsidie worde verleend, met inachtneming van den eisch van zuinig beheer der gemeentefinanciën, voor sociale en economische doeleinden, waardoor de algemeene welvaart wordt verhoogd, voor het bijzonder onderwijs of ter bevordering van de publieke eerbaarheid, de volksoontwikkeling, volksgezondheid, wetenschap of kunst. Aan subsidiën worden zoodanige voorwaarden verbonden als uit het oogpunt van gemeentebeleid wensche-lijk zijn.

Bij de exploitatie der gemeentebedrijven worde gelet op een zorgvuldig commercieel beheer. Als regel worde niet beneden den kostprijs verkocht.

De belasting worde geheven naar draagkracht. Bij hare vaststelling worde onder meer rekening gehouden met het aantal leden van het gezin.

13. ARMENZORG.

Slechts in geval na deugdelijk onderzoek is komen vast te staan, dat bloedverwanten, kerken of particulieren in gebreke blijven hulp te verleen, kan er voor de gemeente aanleiding zijn, aan armen onderstand te verschaffen. Deze steun worde verleend op zulk een wijze, dat de noodlijdende

zoo goed mogelijk geholpen en het verantwoordelijkheidsbesef van hemzelf en zijn naasten gesterkt worde.

Arme zieken en krankzinnigen worden, zoo eenigszins mogelijk, verzorgd op zoodanige wijze, of geplaatst in een zoodanig gesticht, als overeenkomt met de levensbeschouwing van den kring, waartoe zij behooren.

14. BENOEMINGEN.

Bij benoemingen worde uitsluiting vanwege godsdienstige of politieke belijdenis vermeden.

15. FRACTIEVERGADERINGEN.

Alvorens gewichtige beslissingen in de vergaderingen van den Gemeenteraad aan de orde komen, is het plicht, dat de antirevolutionaire leden ernstig overleg plegen omtrent de aan te nemen houding.

16. KIEZERS EN GEKOZENEN.

Hij, die van de georganiseerde Antirevolutionaire Partij een candidatuur voor den gemeenteraad aanvaardt, verklaart door onderteekening met het door de kiesvereniging vastgesteld program in te stemmen en aan de toepassing er van naar eigen beleid te willen medewerken.